

РЕШЕНИЕ

№ 7319

гр. София, 16.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 25.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **7976** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на Агенцията по геодезия, картография и кадастър /АГКК/, представлявана от изпълнителния директор В. К. срещу решение № 294 от 05.06.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация, АД НОС заседателен състав, определен със заповед № 138/26.07.2018 г. на председателя на КЗДискр., по преписка № 416 от 2018 г., с което е установено, че АГКК при осъществяване на своята дейност е поддържала и продължава да поддържа и към момента архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания в Службата по геодезия, картография и кадастър /СГКК/ в [населено място] - офис Априлци, представляващ Изнесено работно място, находящо се на адрес: [населено място], [улица], което на основание чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. представлява дискриминация по признак „увреждане“, както и нарушение на чл. 37 от ЗЗДискр.р на основание чл. 47, т. 3 във връзка с чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. е наложена имуществена санкция в размер на 500 лева и на основание чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. е дадено задължително предписание в тримесечен срок от постановяване на решението да предприеме всички необходими действия за изграждането на достъпна архитектурна среда осигуряваща свободен, самостоятелен и независим достъп на лица, включително с ограничена подвижност до СГКК в [населено място] - офис Априлци, представляващ Изнесено работно място, находящо се на адрес: [населено място], [улица] осигуряване на достъп до услугите

на Агенцията. Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспореното решение, поради съществено нарушение на процесуалния закон и противоречие с материално правните разпоредби. Изтъква се, че АГКК не е собственик на сградата, в която се помещава Изнесеното работно място в [населено място], няма законова възможност да предприема архитектурни промени в обекта и не носи отговорност за архитектурния вид на сградата, поради което не може да отговаря за дискриминационно третиране. Отделно от това се посочва, че АГКК не е адресат на изискването на нормата на чл. 5 от ЗЗДискр., като ползвател на обекта и няма законово право да извърши в имота исканите от Комисията действия, тъй като не е собственик и няма учредено право на строеж. Като основание за незаконосъобразност на оспореното решение се изтъква и неправилно ангажиране на отговорността на Агенцията по чл. 47, т. 3 във връзка с чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр., вместо по чл. 84 от ЗЗДискр. Претендира се отмяна на оспореното решение и присъждане на разноски. Ответникът - Комисия за защита от дискриминация, изразява писмено становище за неоснователност на жалбата. Моли за отхвърляне на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното: Административното производство по преписка № 416/2018 г. е образувано въз основа на решение, взето на заседание на КЗДискр. №12/11.07.2018 г. въз основа на доклад за самосезиране с вх. № 12-11-1564/09.07.2018 г. относно недостъпна архитектурна среда на обект: СГКК, находящ се на адрес: [населено място], обл. Л., [улица]. Преписката е образувана с разпореждане № 881/30.07.2018 г. на председателя на КЗДискр. и с оглед констатираните обстоятелства за осъществено по-неблагоприятно третиране чрез изградена и поддържана архитектурна среда, недостъпна за хора с увреждания по смисъла на §1, т. 7 и т. 8 от ДР на ЗЗДискр. във връзка с по чл. 4, ал. 1 във връзка с чл. 5 по признак „увреждане“, преписката е разпределена на АД НОС заседателен състав. В доклада за самосезиране е посочено, че на 01.06.2018 г., на основание чл. 40, ал. 2 от ЗЗДискр., във връзка с §6 от ПЗР на ЗИХУ и в изпълнение на решение на Деветчленния състав на КЗДискр. и заповед № 24/20.03.2018 г. на председателя на КЗДискр., в рамките на кампания „Достъпна България“ е съставен констативен протокол с вх. № 12-11-1287/26.06.2018 г. за извършена проверка на обект: СГКК, находящ се на адрес: [населено място], обл. Л., [улица]. Констатирано е, че в обекта няма изградена достъпна архитектурна среда за хора с двигателни увреждания, намиращи се в неравностойно положение, тъй като до входа на обекта има множество стъпала и няма изградена рампа. Към протокола са изготвени и приложени 5 бр. снимки, надлежно приобщени като доказателство по преписката. В становището си от 19.10.2018г. АГКК не оспорва тези фактически констатации, но счита, че същите следва да бъдат отнесени към собственика на сградата - [община], защото Агенцията е само ползвател на три самостоятелни помещения № 7, 8 и 9 на втория етаж на сградата. Посочва, че АГКК няма териториално поделение в [населено място], а съгласно чл. 10, ал. 3 от Закона за кадастъра и имотния регистър има изнесено работно място на СГКК-Л.. Посочва и, че АГКК няма задължение да открива изнесено работно място, но това е сторено с цел получаване на навременна и адекватна услуга в областта на кадастъра. В хода на административното производство е установено, че по силата на заповед

№249/10.09.2016 г. на кмета на [община] и договор №КД-3-76 от 10.10.2016 г., [община] е предоставила безвъзмездно управление за срок от 10 години на АГКК за нуждите на СГКК-Л. помещения №7,8 и 9 на втория етаж на бившия „Битов комбинат“. По делото не е спорно, че тези помещения са общинска собственост, съгласно Акт за общинска собственост №46, том 7, рег. № 1954 от 17.10.2011 г., издаден от Служба по вписванията – [населено място].

Преписката е разгледана на заседания, проведени съответно на 07.11.2019 г. и на 28.01.2020 г.

Въз основа на така проведеното административно производство е издадено оспореното решение, с което е установено, че АГКК при осъществяване на своята дейност е поддържала и продължава да поддържа и към момента архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до СГКК в [населено място] - офис Априлци, представляващ Изнесено работно място, находящо се на адрес:гр. Априлци, [улица] , което на основание чл. 5 във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. представлява дискриминация по признак „увреждане“, както и нарушение на чл. 37 от ЗЗДискр., на основание чл. 47, т. 3 във връзка с чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. е наложена имуществена санкция в размер на 500 лева и на основание чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. е дадено задължително предписание в тримесечен срок от постановяване на решението да предприеме всички необходими действия за изграждането на достъпна архитектурна среда осигуряваща свободен, самостоятелен и независим достъп на лица, включително с ограничена подвижност до СГКК в [населено място] – офис Априлци, представляващ Изнесено работно място, находящо се на адрес:гр. Априлци, [улица] осигуряване на достъп до услугите на Агенцията.

Решението е мотивирано с обстоятелството, че помещенията, в които осъществява своята дейност Изнесеното работно място на СГКК – Л. в [населено място] не са достъпни за хора с увреждания. Обосновани са доводи за неоснователност на възражението, че Агенцията не е адресат на задължението за осигуряване на достъпна архитектурна среда, тъй като същата не е собственик на обекта. Определящо в случая е извършването на дейност, представляваща предоставяне на услуги на гражданите. За да е налице равнопоставеност в случая е необходимо да има достъпна среда, която да помага на лицата с увреждания, като те абсолютно самостоятелно да могат да се придвижват с инвалидна количка до службата, така както е възможен и безпрепятствен достъпът за останалите лица без увреждания. Прието е, че освен с пряка дискриминация с неизграждането на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания, Агенцията осъществява и специалния състав на пряка дискриминация по чл. 37 от ЗЗДискр. предоставяне на услуга при по-неблагоприятни условия на основата на защитения признак „увреждане“.

При така установените факти, настоящия съдебен състав, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадени от надлежно легитимирано лице, адресат на оспореното решение, в срока по чл. 149 от АПК във връзка с чл. 68, ал. 1 от ЗЗДискр.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Решението е постановено от компетентен орган. Разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр. постановява, че „решенията се вземат с обикновено мнозинство от

членовете на заседателния състав и се подписват от него”, което изискване в настоящия казус е изпълнено, като не е налице особено мнение на член от състава. С оглед на това, настоящият съдебен състав намира, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт - липса на компетентност по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК.

Оспореното решение е издадено и в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл. 65, т. 5 и чл. 66 от ЗЗДискр във връзка с чл. 59, ал. 2 АПК. Резултатът от производството пред КЗДискр. е писмено обективиран в решение № 294/05.06.2020 г. на КЗДискр., АД НОС заседателен състав, в което са посочени наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва.

При образуване на административното производство, не са били налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването на производството. На ответника е гарантирано правото да се запознае със събраните по преписката материали на основание чл. 59, ал. 3 от ЗЗДискр, предоставена му е възможност да обективира своите възражения, като предостави допустими, необходими и относими към спора доказателства. При проведеното проучване и при събиране на необходимите и относими доказателства органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти в съответствие с разпоредбите на чл. 35 и чл. 36, ал. 1 от АПК. Изложеното обуславя извод за липсата на съществени процесуални нарушения при изясняване на обективната истина, съответно спазени са основните принципи на процеса, гарантиращи равенството на страните в производството, тяхното активно участие, вкл. и при събирането на доказателства /чл. 8, чл. 34 и следващите от АПК/.

Оспореното решение съответства и на приложимите материално правни норми. Разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Пряка дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл.4, ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. За да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона.

В настоящия случай, заключението на дискриминационния орган за установена проява на дискриминация се основава на констатирано нарушение на чл. 4, ал. 1 във връзка с чл. 5 от ЗЗДискр. по защитен признак „увреждане“, изразяващо се в неосигуряване от страна на АГКК на достъпна среда за хората с увреждане в помещенията, ползващи се като Изнесено работно място в [населено място] на СГКК-Л. Разпоредбата на чл. 5 от ЗЗДискр. определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Законът не дава дефиниция на понятието „публично място“. При определяне на неговото съдържание обаче следва да се изхожда от целта на ЗЗДискр. и чл. 9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания. Съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Изложеното налага извод, че сградите, в които се предоставят услуги свързани с кадастъра, могат да се определят като публично място.

Нормата на чл. 5 от ЗЗДискр. е императивна, като нейни адресати са правни субекти, които осъществяват контрол върху публичното място, независимо дали тези субекти са публични или частни. В тази връзка неоснователни са възраженията на оспорващия и аргументите, които черпи от § 6 от ПЗР на ЗИХУ (отм.). Съобразно константната съдебна практика задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги (Решение №6959 от 09.06.2016г. на Върховния административен съд по адм.д.№6376/2015г.) Това задължение произтича и от нормата на чл. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания във връзка с чл. 169, ал. 2, т. 4 от Закона за устройство на територията. Адресат на установените в тях правила са всички собственици и ползватели на обекти с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите.

Напълно неоснователно е и възражението на АГКК, че като ползвател не се явява адресат на задължението за създаване на достъпна архитектурна среда. Адресата на това задължение всички собственици и наематели, които осъществяват експлоатация на обществени обекти. В тази насока е съдебната практика на ВАС (напр. решение №9544 от 28.06.2011г., по адм. дело № 6588/2010г., потвърдено с решение № 14229 от 18.11.2011г. на 5-членен състав на ВАС).

Легална дефиниция на понятието "Достъпна среда" се съдържа в §1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания. Съгласно същата, „Достъпна среда“ е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение, поради което и не е необходимо да се установява, че при предоставяне

на услуги в Изнесеното работно място в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Това е така, защото липсата на достъпна среда, лишавайки хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, сама по себе си представлява неравноправно третиране и не е необходимо това да се установява с конкретни житейски примери.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че АГКК, в качеството си на ползвател на помещения, които ползва за предоставяне на именно на обществени услуги, е задължено да осигури достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Като не е сторил това в Изнесеното работно място на СГКК-Л. в [населено място] оспорващият е допуснал нарушение на чл. 5 от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл. 4, ал. 1 от същия закон.

Разпоредбата на чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. установява като правомощие на КЗДискр. да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на оспорващия, поради което за разлика от препоръките по т. 6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното за наличието на задължение на АГКК да поддържа достъпна среда, настоящият съдебен състав намира, че дадените задължителни предписания спрямо установените факти съответстват на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Ето защо, решението на КЗДискр. в тази му част е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

С оглед констатираното нарушение на чл. 5 от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл. 4, ал. 1 от същия закон, на основание чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. е ангажирана административно наказателната отговорност на АГКК, като му е наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 500 лева. Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗДискр. Ето защо, административният орган следва да изложи мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда, то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. В случая, административният орган е изложил мотиви защо определя санкция над законоустановения минимум в размер на 500 лв. Ето защо и в тази си част оспореното решение следва да бъде потвърдено.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира

оспореното решение на КЗДискр. за законосъобразно, като издадено от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, в предвидената от закона форма и постановено при спазване на процесуалните правила и релевантните материалноправни норми и при липса на основания за отмяната му.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 от АПК, правото на разноски за производството е възникнало за ответника, на който следва да се присъдят разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение в размер, определен по правилата на чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ.

Предвид изложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Агенцията по геодезия, картография и кадастър, представлявана от изпълнителния директор В. К. срещу решение № 294 от 05.06.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация, АД НОС заседателен състав, определен със заповед № 138/26.07.2018 г. на председателя на КЗДискр., по преписка № 416 от 2018 г.

ОСЪЖДА Агенцията по геодезия, картография и кадастър, представлявана от изпълнителния директор В. К. да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноски по делото в размер на 100 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: